

Sygn. akt VII U 676/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Teresa Ogrodnik,

Protokolant: protokolanta sądowy Przemysław Ochal,

po rozpoznaniu na rozprawie, w dniu 3 grudnia 2015 roku w L.

sprawy B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Oddziałowi w L.

o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy – na skutek odwołań B. M. od decyzji ZUS O/ w L.

z 1 marca 2015 r. i 17 marca 2015 r., znak:(...)

- I. umorzyć postępowanie z odwołania od decyzji z 1 marca 2015 r. w zakresie, w jakim dotyczy ustalenia wysokości świadczenia z uwzględnieniem zwiększenia za okres opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rolników;
- II. w pozostałym zakresie odrzucić odwołanie od decyzji z 1 marca 2015 r.;
- III. oddalić odwołanie od decyzji z 17 marca 2015 r.

VII U 676/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 01.03.2015 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L., dokonał od 01.03.2015 r. waloryzacji renty B. M. w ten sposób, że świadczenie to, w wysokości 1.163,02 zł, powiększył o kwotę waloryzacji, tj. 36 zł, uzyskując kwotę 1.199,02 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty, z uwzględnieniem zaliczki na podatek dochodowy (w wysokości wskazanej w decyzji), składki na ubezpieczenie zdrowotne (107,91 zł) oraz dodatku pielęgnacyjnego (208,17 zł), wynosi miesięcznie 1.222,28 zł (decyzja – t. III, k. 136 akt ZUS).

W odwołaniu od powyższej decyzji B. M. zakwestionował nieuwzględnienie w wysokości świadczenia okresu 11 lat i 6 miesięcy, w którym opłacał składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników (FUSR). Ponadto ubezpieczony wskazał, że winien mieć przyznany deputat węglowy oraz emeryturę w obniżonym wieku z tytułu pracy na kolei (k. 2-4 akt sprawy).

Na skutek odwołania organ rentowy wydał pod tym samym znakiem decyzję z 17.03.2015 r., którą przeliczył świadczenie od 01.03.2015 r. Wysokość świadczenia (1.110,53 zł) po zastosowaniu zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rolników (101,25 zł) oraz z uwzględnieniem zwaloryzowanej podstawy wymiaru (1.536,73 zł) wyniosła 1.211,78 zł. Wykorzystano kwotę bazowa 717,16 zł oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia 70,10%. Po odliczeniu zaliczki na podatek

dochodowy (w wysokości wskazanej w decyzji), składki na ubezpieczenie zdrowotne (109,06 zł) oraz wspomnianego dodatku pielęgnacyjnego, wysokość świadczenia do wypłaty od 01.04.2015 r. wynosi miesięcznie 1.232,89 zł. Wskazaną decyzją organ rentowy ustalił także wyrównanie świadczenia za marzec w kwocie 10,61 zł, wynikające z błędnego ustalenia tzw. zwiększenia rolnego w decyzji poprzedniej (decyzja – t. III, k. 132 akt ZUS).

W odniesieniu do pozostałych zarzutów, sformułowanych w odwołaniu, organ rentowy wniósł o ich oddalenie (k. 5-6, 48 i v. a. s.).

Od decyzji z 17.03.2015 r. ubezpieczony także się odwołał, formułując te same zarzuty i wnioski, co w odwołaniu od decyzji z 1 marca (k. 53-54 a. s.). Odwołanie wniósł 13.08.2015 r. (k. 31 a. s.).

Organ rentowy wniósł o odrzucenie tego odwołania, wskazując na uchybienie terminowi do jego wniesienia (k. 48 a. s.).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

B. M. urodził się (...)

Osiągnął sumaryczny staż ubezpieczeniowy 29 lat i 3 miesiące, w tym 5 lat, 4 miesiące i 16 dni pracy na kolei (t. I, k. 102, t. III, k. 94 akt ZUS).

W okresie od 01.07.1977 r. do 31.12.1988 r. ubezpieczony, z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, opłacał składkę na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników (zaświadczenie – t. I, k. 96 akt ZUS).

Decyzją (...) ((...)) w L. z 05.02.1992 r. ubezpieczonemu ustalono prawo do kolejowej renty inwalidzkiej II grupy od 17.11.1991 r. (t. I, k. 102-103 akt ZUS).

W 26.02.1992 r. ubezpieczony wniósł o ustalenie wysokości tego świadczenia z uwzględnieniem wspomnianego okresu opłacania składek na FUSR (t. I, k. 109 akt ZUS) i zwiększenie to zostało przyznane (decyzja – t. I, k. 110 akt ZUS).

Po ukończeniu 60 lat B. M. wniósł o ustalenie mu prawa do emerytury kolejowej, jednak decyzją z 31.10.1997 r. kolejowy organ rentowy odmówił mu tego prawa z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum 15 lat pracy na kolei (t. I, k. 118 akt ZUS).

Decyzją kolejowego organu rentowego z 12.02.1998 r. ustalono ubezpieczonemu prawo do renty kolejowej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na stałe, obliczając to świadczenie z uwzględnieniem wspomnianego okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, jednak z uwzględnieniem wyższego (4,82 % zamiast dotychczasowych 4,03 %) wskaźnika wysokości świadczenia rolnego (decyzja – t. I, k. 128-129 akt ZUS).

Następnie wypłatę tego świadczenia przejął ZUS (decyzja – t. I, k. 143 akt ZUS), a od 10.08.2000 r. jest ono wypłacane wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym, przysługującym na stałe (decyzja – t. I, k. 159 i v. akt ZUS) oraz z deputatem węglowym (decyzja – t. I, k. 161, wyjaśnienia – t. III, s. 221, 249-250 akt ZUS).

Ubezpieczony w dniu 25.10.2002 r. – po osiągnięciu wówczas obowiązującego powszechnego wieku emerytalnego – wystąpił z wnioskiem o emeryturę (t. II, s. 1 akt ZUS). Decyzją ZUS z 08.11.2002 r. ponownie odmówiono mu prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy na kolei z powodu nieosiągnięcia stażu 15 lat takiej pracy (t. II, k. s. 111-112 akt ZUS), natomiast decyzją z 04.12.2003 r. ustalono mu prawo do emerytury w obniżonym wieku i podjęto jej wypłatę jako świadczenia wyższego od dotychczas wypłacanej renty (t. II, s. 129-130 akt ZUS).

Na wniosek ubezpieczonego zawieszono jednak wypłatę emerytury i ponownie – decyzją z 31.12.2003 r. (t. II, s. 145-146 akt ZUS) ustalono prawo do niższego świadczenia w postaci renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy – od 01.02.2004 r.

W ślad za wnioskami ubezpieczonego organ rentowy jeszcze raz zmieniał wypłacane świadczenia – z renty na emeryturę i odwrotnie (t. II, s. 201-231 akt ZUS). Ostatecznie wysokość renty ustalono z wykorzystaniem kwoty bazowej 717,16 zł oraz wyższego (70,10%), niż pierwotny (63,02%) wskaźnika wysokości podstawy jej wymiaru. tj. 70,10 %, albowiem ubezpieczony wniósł o wybranie zarobków z innych, kolejnych lat kalendarzowych (wniosek – t. II, s. 219-220 akt ZUS). W ten sposób wysokość świadczenia ustalono decyzją z 28.07.2009 r. (t. II, s. 231-232 akt ZUS) i była to ostatnia, jak dotychczas, decyzja przeliczeniowa.

B. M. jest w podeszłym wieku i od wielu lat cierpi na szereg schorzeń, głównie o charakterze psychiatrycznym. Już w 2000 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił u niego ośpienie w chorobie Alzheimera o postaci mieszanej, co stało się podstawą do przyznania wspomnianego dodatku pielęgnacyjnego na stałe (t. I, k. 152 akt ZUS).

Powołane dokumenty, na jakich oparto powyższe ustalenia, Sąd uznał za wiarygodne w całości, albowiem zostały sporządzone w przepisanej formie, przez uprawnione osoby, a ich treść, ani prawdziwość, nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Odwołanie od decyzji waloryzacyjnej co do zasady podlegało odrzuceniu, jednak stało się bezprzedmiotowe w zakresie zarzutów, dotyczących tzw. zwiększenia rolnego, albowiem organ rentowy kolejną decyzją prawidłowo ustalił jego wysokość. Z tego też powodu odwołanie od tej drugiej decyzji podlegało oddaleniu, albowiem należało odnieść się do niego merytorycznie.

Wskazywana przez organ rentowy okoliczność uchybienia miesięcznemu terminowi terminowi zaskarżenia z art. 477⁹ § 1 k.p.c. nie mogła skutkować odrzuceniem drugiego z odwołań, albowiem przede wszystkim organ nie wykazał, w jakiej dacie nastąpiło doręczenie decyzji, a tym samym, czy takie rzekome opóźnienie nastąpiło, ani ile wyniosło. Poza tym, zgodnie z art. 477⁹

§ 3 k.p.c., Sąd winien tolerować opóźnienie we wniesieniu odwołania, które nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego. W tym względzie należy zwrócić uwagę, że B. M. jest osobą trwale niezdolną do samodzielnej egzystencji z powodu schorzeń psychiatrycznych, co w ocenie Sądu samo w sobie uniezależnia ewentualne uchybienie terminowi od staranności ubezpieczonego, bądź jej braku. Jednocześnie, w takich warunkach, nawet kilkumiesięczne opóźnienie we wniesieniu odwołania (nawet, jeżeli zostałyby wykazane, a nie jedynie domniemane) nie może zostać uznane za nadmierne.

W odniesieniu do odwołania od decyzji z 01.03.2015 r. należy wskazać, że zarzuty i wnioski w nim sformułowane wykraczały poza zakres rozstrzygnięcia, zawartego w decyzji, która wyznacza z kolei zakres kognicji Sądu w niniejszej sprawie i dopuszczalność drogi sądowej (art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.). Wnioski te nie stanowiły przy tym nowych żądań, których ubezpieczony dotychczas nie zgłaszał przed organem rentowym. Odwołanie było więc co do zasady niedopuszczalne i podlegało odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 w zw. z 13 § 2 k.p.c., a jedynie w części, w jakiej dotyczyło tzw. zwiększenia rolnego, postępowanie należało umorzyć z powodu uwzględnienia żądania przez organ rentowy (Art. 477¹³ k.p.c.).

Organ rentowy prawidłowo bowiem w decyzji z 17.03.2015 r. zastosował wnioskowane przez ubezpieczonego zwiększenie rolne, w uwzględnieniu całego udokumentowanego okresu opłacania składek na FUSR, wynoszącego 138 miesięcy.

Dlatego też odwołanie od tej drugiej decyzji, w którym ubezpieczony podtrzymał wniosek o zastosowanie wspomnianego zwiększenia, należało oddalić z powodu bezzasadności na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Niezależnie też od zakresu odwołań należy wskazać, że w decyzji z 01.03.2015 r. organ rentowy prawidłowo dokonał waloryzacji świadczenia i podstawy jego wymiaru, zgodnie z art. 6 ustawy z 23.10.2014 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1682). Dotychczasowa kwota świadczenia wymagała bowiem zwiększenia o kwotę 36 zł, skoro mniej wyniosłoby zwiększenie za pomocą aktualnego wskaźnika waloryzacji, ustalonego na podstawie art. 89 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z 08.07.2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1461) i Komunikatu Prezesa GUS z 10.02.2015 r. (M. P. z 2015 r., poz. 178).

Z kolei w decyzji z 17.03.2015 r. organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość świadczenia w oparciu o ostatni wskaźnik wysokości podstawy jego wymiaru (70.10%) oraz kwotę bazową, wynoszącą 717,16 złotych.

Reasumując, odwołania nie mogły prowadzić do zmiany zaskarżonych decyzji i nawet bez względu na brak możliwości ich merytorycznego rozpoznania w przeważającej części, rozstrzygnięcia organu rentowego należałoby uznać za prawidłowe.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono, jak w wyroku.